

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
KARL MIKAEL HANSSON NORDSTRÖM	Telia Tunnistus	29.08.2024 16:27:49 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PL 8060

96101 Rovaniemi

kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Viite: Lapin ELY-keskuksen 20.5.2024 päivätty lausuntopyyntö LAPELY/1871/2022

Metsähallituksen lausunto Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnista, Tervola ja Tornio

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (LAPELY) on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa Tervolan ja Tornion kuntiin sijoittuvan Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen yhteydessä laaditusta luonnonsuojelulain 35 § mukaisesta Natura-arvioinnista. Noin 3300 hehtaarin kokoiselle hankealueelle suunnitellaan enintään 28 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 6–10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 200 metriä.

Hankkeen Natura-arviointi on laadittu Vinsanmaan lettojen Natura 2000 -alueelle (SAC/FI1301905). Noin 24 hehtaarin kokoisella, kahdesta osa-alueesta koostuvalla lajistollisesti arvokkaalla alueella tavataan mm. ruoho- ja heinäkorpia ja lettokorpia. Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluvat luontodirektiivin liitteen I luontotyypit Letot 7230, Luonnonmetsät 9010 ja Puustoiset suot 91D0 sekä yksi luontodirektiivin liitteen II kasvilaji.

Vinsanmaan lettojen Natura-alue sijoittuu kokonaan Kuorinki-Vinsanmaan hankealueen sisälle. Tuulivoimaloita hankkeessa on suunniteltu lähimmillään noin 120 metrin etäisyydelle ja uusi tie noin 85 metrin etäisyydelle Natura-alueen rajasta. Natura-alueen pohjoispuolelle suunnitellun laajan maa-ainesten ottoalueen etäisyys Vinsanmaan lettojen Natura-alueesta on lähimmillään noin 30 metriä.

Vinsanmaan lettojen Natura-alueen isompi itäinen osa-alue on Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa (kiinteistöt 851-415-45-1 ja 845-407-7-197), ja alue tullaan hieman Natura-rajauksesta poikkeavalla rajauksella perustamaan valtion luonnonsuojelualueeksi parhaillaan käynnissä olevassa Länsi-lapin säädösvalmisteluprosessissa.

Metsähallitus on tutustunut Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen Natura-arviointiin ja lausuu siitä seuraavaa:

Arvioinnin asianmukaisuus ja käytetyt aineistot

Natura-arvioinnin lähtöaineistona on käytetty Vinsanmaan lettojen Natura-tietolomaketta (sdf), Metsähallitus kuviotietoaaineistoja, vuonna 2020 laadittua Natura-alueen tilan arviointia (NATA) sekä Suomen Lajitietokeskuksesta pyydettyjä lajitietoja. Metsähallitus katsoo, että pohjatiedot Natura-arvioinnille ovat olleet riittävät ja Natura-arvioinnissa on tunnistettu alueiden suojeluperusteina olevat lajit ja luontotyytit asianmukaisesti.

Hankekuvaus

Natura-arvioinnissa ei ole varsinaista erillistä hankekuvausta, vaan hankevaihtoehtojen esittely on sisällytetty kappaleen 6 *Hankkeen vaikutukset* yhteyteen. Metsähallitus toteaa, että Natura-alueen tuntumaan suunnitelluista rakenteista on arvioinnin perusteella vaikea saada selkoa. Arvioinnin sivulla 14 mainitaan, että Natura-alueen itäisen osa-alueen pohjoispuolelle rakennettavan uuden tieyhteyden lähimmät etäisyydet Natura-alueeseen on noin 85 (VE2) ja 100 metriä (VE1). Toimintojen sijoittumista esittelevien karttojen (kuva 1 ja kuva 4) mukaan lähimpänä Natura-aluetta vaikuttaisi kuitenkin kulkevan uusi tieyhteys VE3 (noin 80 m) kun taas VE2:n ja VE3:n uusien teiden etäisyys Natura-alueen rajasta olisi arviolta 250–400 metriä. Lisäksi kartat ovat niin suurimittakaavaisia, että rakenteiden sijoittuminen suhteessa hyvin pienikokoiseen Natura-alueeseen jää osin epäselväksi.

Metsähallitus kiinnittää huomion siihen, että Natura-arvioinnissa ei esitetä Vinsanmaan lettojen Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontotyyppisiä kartalla. Toimintojen sijoittumista luontotyyppisiin nähden on vaikea hahmottaa, mikä hankaloittaa vaikutusten merkittävyyden arvioimista.

Vaikutukset suojeluperusteena oleviin luontotyyppisiin

Natura-rajauksen pohjoispuolelle hankkeessa suunniteltu uusi tie kulkee lähimmillään noin 80 metrin päässä Natura-alueen rajasta. Natura-arvioinnissa mainitaan, että *mikäli tiesuunnitelmat toteutuvat suunnitellusti, muodostuvat uudet reunat eivät metsien käsittelyn jatkuessa entisenlaisena lisää reunavaikutusta merkittävästi*. Metsähallitus kiinnittää huomion siihen, että rakennettavaksi suunnitellun uuden tien ja Natura-alueen välisellä alueella on luonnonsuojelutarkoituksiin varattua valtionmaata, joka tullaan perustamaan lakisääteiseksi luonnonsuojelualueeksi. Natura-alueen reunavyöhykkeen käyttö ei näin ollen tule jatkumaan entisenlaisena, vaan se tulee jatkossa kehittymään luontaisen sukkession myötä kangasmetsäksi, joka suojaa Natura-aluetta reunavaikutukselta. Natura-arvioinnin kartat ovat suurpiirteisiä, mutta vaikuttaisi siltä, että suunniteltu uusi tie on linjattu kulkemaan tulevilla luonnonsuojelualueella. Pieni Natura 2000 -alue on nykyisellään rankasti ympäröivän maankäytön kuormittama, ja Metsähallitus edellyttää, että Natura 2000 -aluetta reunavaikutukselta suojaava suojelualue tullaan hankkeen jatkosuunnittelussa huomioimaan rakenteiden sijoittelussa.

Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeessa on suunniteltu laajaa maa-ainestenottoaluetta Vinsanmaan lettojen Natura 2000 -alueen länsipuoliselle Vinsanmaan kivennäismaaharjanteelle. Ottoalue ulottuisi noin puolen kilometrin matkalla lähes Natura-alueen itäisen osan rajaan kiinni. Natura-arvioinnin mukaan maa-ainestenottoalueen toteutuminen todennäköisesti aiheuttaisi määrällisiä ja laadullisia muutoksia Vinsanmaan lettojen luonnolliseen vesitasapainoon ja mahdollisesti pysyviä vaikutuksia suojeluperusteisiin. Metsähallitus yhtyy näkemykseen ja toteaa, että pienen Natura-alueen jo valmiiksi ympäröivien ojitusten kuormittama vesitalous on hyvin merkittävältä osin riippuvainen kivennäismaaharjanteelta valuvista vesistä, ja kaikki Natura-alueen keskeiset suojeluperusteet, letot, puustoiset suot ja direktiivikasvilaji, ovat riippuvaisia ennen kaikkea toimivasta hydrologiasta. Metsähallitus toteaa, että maa-ainesten otto suunnitellulla alueella heikentäisi Vinsanmaan lettojen Natura-alueen suojeluperusteita merkittävästi, eikä luvan myöntäminen em. suunnitelmalle ole luonnonsuojelulain 39 § mukaan mahdollista.

Lieventävänä toimenpiteenä arvioinnissa esitetään maa-ainesten ottoalueen rajaamista Vinsanmaan harjanteen pohjoispuoliselle sivustalle Natura-alueeseen nähden vedenjakajan toiselle puolelle. Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnin käsitykseen siitä, että maanottoalueen rajaamisella arvioinnissa esitetyllä tavalla riskiä Natura-alueelle haitallisesti kohdistuville muutoksille voidaan merkittävästi vähentää.

Lausunnon on valmistellut Luontopalvelujen maankäytön erityisasiantuntija Pauliina Kulmala.

Turussa 29.8.2024

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut